

Бекітемін

Мектеп – интернат директоры

Л.Нурымбетова

*Түркістан облысының білім басқармасының
«Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп – интернат» КММ*

2024 - 2025 оқу жылында жүргізетін психологиялық қызметтің жылдық жұмыс жоспары

Педагог – психолог: Керимкулова Э.Б.

2024 – 2025 оқу жылы

2024-2025 оқу жылында жүргізетін психологиялық қызметтің жылдық жұмыс жоспары

«Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту»

Бұйрық №377 25.08.2022ж, Бұйрық №68 17.03.2023ж

Психологиялық қызметтің мақсаты:

Орта білім беру ұйымдарында білім алушы, педагог қызметкерлер, ата – ана арасында психологиялық мәдениетті қалыптастыру, білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік-психологиялық жағдай жасау және білім беру үдерісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету.

Психологиялық қызметтің міндеттері:

1. Білім алушыларды психологиялық – педагогикалық зерделеу негізінде әрбір жеке тәсілді қамтамасыз ету;
2. Білім алушылардың бейімделуі, дамуы мен әлеуметтенуі мақсатында кешенді психологиялық диагностикалау;
3. Білім алушының тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін – өзі тәрбиелеу мен өзін – өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
4. Білім беру үдерісі субъектілерінің психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін көтеру.

Қызмет аясында негізгі атқаратын бағыттар:

- 1.Психодиагностика
2. Психологиялық ағарту (профилактика)
3. Психотүзету (коррекция)
4. Психологиялық кеңес
5. Әлеуметтік – диспечерлік

Жоспар бір жылдық үлгіде түзілді. Түзілген жылдық жоспарда төмендегілер қарастырылды:

- Педагог-психологтің жыл бойына атқаратын қызметі;
- Мектептегі орта буын оқушыларының адаптациясы;
- Жоғарғы сынып оқушыларымен атқаратын психологиялық қызмет;
- Мектеп оқушыларының психологиялық диагностикасы;
- Оқушылардың жекелеген қасиеттерін зерттеу;
- Алдын-алу жұмыстары;
- Ата-аналарға кеңес беру;
- Педагогикалық ұжымның жекелеген, топтық ағарту және кеңес беру;

№ р/с	Іс-шаралар	Жұмыстың бағыттары	Нысананалы топ	Орындау мерзімі	Орындалу нысаны	Жауаптылар	Орындалуы туралы белгі
1	<i>Жеткіншектердің ақыл-ойы мен интеллектуалдық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1.Бейімделуді анықтау. 2.Оқушының темперамент типін анықтау- тесті. 3. «Оқу мотивациясын анықтау» сауалнамасы (Н.Г.Лусканова)	Диагностика	7-8 сынып 7-11 сынып 9 сынып	Қыркүйек Қазан Қараша	I – жарты жылдық	Педагог – психолог	
2	<i>Білім алушылардың тұлғалық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1.Оқушылардың қарым-қатынасын анықтау, социометрия әдісі; 2.Вильямстың «Шығармашылық ойлау» тесті 1. Зейін деңгейін анықтау: «1,2,3 сандар қатары» 2. Ақыл – ойды анықтайтын, логикалық әдістер: «Сөредегі кітаптар»	Диагностика	7 – 8 сынып	Қазан Қараша - наурыз Желтоқсан-наурыз Қаңтар Ақпан-сәуір	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық, жылдық	Педагог - психолог	
3	<i>Жасөспірімдердің эмоционалдық-еріктік аймағын және тұлғалық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1. «Бес терек» жобасының бірінші кезеңі 2. 1.Кабинеттік талдау 1.1.Әлеуметтік педагогтың мәліметтері. 1.2.Мектеп инспекторының	Диагностика	9 – 11 сынып	Қыркүйек Қазан Қараша - наурыз Қаңтар Ақпан - мамыр	I – жарты жылдық,	Педагог – психолог Әлеуметтік педагог Мектеп инспекторы Медбике Сынып жетекшілер	

	тіркеудегі отбасылар тізімі. 1.3.Мектеп инспекторының тіркеудегі оқушылар тізімі. 1.4.Медбике толтыратын тізім (Д-есебі). 1.5.Сынып жетекшінің әлеуметтік желілердегі талдауы. 2.Далалық зерттеу 2.1.Эссе талдауы 2.2.Сауалнама 2.3. «Үй, адам, ағаш» проективті әдісі (ДДЧ) 2.4.Отбасы суреті 2.5. «Мен кімін?» әдістемесі 2.6.«Аяқталмаған сөйлем» әдісі; 3. Социометрия әдісі		7-10 сыныптар 7-9 сыныптар 7 – 8 сыныптар		II – жарты жылдық, жылдық		
4	<i>Жасөспірімдердің кәсіби бағдарлануын диагностикалау:</i> 2.Дж. Холландтың «Тұлға типтерін анықтау»;	Диагностика	7 – 11 сынып	Желтоқсан Қаңтар	II – жарты жылдық	Педагог - психолог	
	3.Оқушылардың мамандық таңдауға дайындығын анықтау сауалнамасы	Диагностика	9-11 сыныптар	Қазан	II – жарты жылдық	Педагог - психолог	
5	<i>Педагогтардың кәсіби-тұлғалық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1. Тест «Сіздің қарым-қатынас стиліңіз»	Диагностика	Педагогтар, тәрбиешілер	Қараша	I – жарты жылдық	Педагог - психолог	
6	<i>Ата-аналармен психодиагностикалық жұмыс:</i> 1. «Сіз қандай ата-анасыз?» сауалнама /7-8 сынып/;	Диагностика	Ата – аналар	Қыркүйек Қажетіне	I – жарты жылдық	Педагог - психолог	

	2.«Отбасы жағдайына деген көзқарасын анықтау» сауалнама /9-10 сынып/; 3.«Оқушының мамандық таңдауында ата-анасының маңызы» сауалнама			қарай Желтоқсан			
1	<i>Жеткіншектердің тұлғалық және психологиялық ерекшеліктерін дамыту мен түзету:</i> Логикалық жаттығулар жиынтығы; «Есті дамытуға арналған ойындар» тренинг; Рөлдік және іскерлік ойындар, сергіту сәттері, тренингтік жаттығулар; «Арт-терапия» Сурет-жобалау әдістері (тестер,топтық суреттер және т.б.) және олардың талдануы. Л.Лебедеваның арт терапия әдістемесі, «Құм терапиясы» сыныптың ұйымшылдығын бейнелеу; «Маска терапия» оқушының көңіл-күйін қалыпқа келтіру; «Адал және сатылмайтын еңбек» тақырыбында арт терапия	Түзету-дамыту жұмысы	7 – 8 сынып	Қыркүйек Қазан Қараша Жеке оқушыға және топтық жұмыста сұраныс немесе диагностика нәтижесін е байланысты қажетіне қарай	I – жарты жылдық	Педагог - психолог	
2	<i>Психологиялық түзету және дамыту жұмысы:</i> Дөңгелек үстел «Менің отбасым - құндылығым»; Балаларда өзіне сенімділік және сенім сезімін қалыптастыруға бағытталған жаттығулар	Түзету-дамыту жұмысы	11 сынып	Ақпан	II – жарты жылдық	Педагог - психолог	

	Жоғары сынып оқушыларына арналған тренинг сабақтар: 1. «ҰБТ дегеніміз не және оның мен үшін маңыздылығы қандай?»; 2. «Емтихан кезінде стресстен қалай арыламыз?»; 3. «Емтихан кезінде стресстен қалай арыламыз?»; 4. «Жүйке жүйесіне түсетін күштен психологиялық арылу әдісі»; 5.«Емтихандағы өз-өзіне сенімділік».			Ақпан Наурыз Сәуір Мамыр			
1	<i>Жеткіншектермен жүргізілетін психологиялық алдын-алу және психологиялық ағарту жұмыстары:</i> Жеткіншектердің мінез-құлқын қоршаған ортаға бейімдеуге арналған тренинг сабақтар (дамыту сабақтары): • «Сезім әлемі»; • «Дос іздеп жүрмін»; • «Біз және біздің сынып»; • «Өміріңді, өзіңді бағала!»; «Өзіңді таны» дөңгелек үстелі	Профилактика және психологиялық ағарту	7 – 8 сынып	Қазан Қараша Желтоқсан Ақпан	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық,	Педагог - психолог	
2	<i>Қорытынды аттестаттауға және емтиханға дайындық бойынша психологиялық алдын алу мен ағарту:</i> Тренинг «ҰБТ-ға білім алушыларды психологиялық тұрғыда дайындау»;	Профилактика және психологиялық ағарту	9 - 11 сынып	Кезең бойынша	Жылдық	Педагог - психолог	

3	<i>Жасөспірімдермен психологиялық алдын алу мен ағарту:</i> 1.Эссе «Менің отбасым!», «Менің ең жақын досым!», «Менің арманым!»; 2.Семинар-тренинг «Мен өмірді таңдаймын»; 3.Сұхбаттасу «Күйзеліс және оны алдын алу жолдары»; 4.Дөңгелек үстел «Менің болашақ мамандығым»; 5.Тренинг «Мамандық өмір таңдауы»;	Профилактика және психологиялық ағарту	7 – 11 сынып	Қараша Қажетіне қарай Желтоқсан Қаңтар	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық, жылдық	Педагог - психолог	
4	<i>Кәсіби бағдарлау мәселесі бойынша психологиялық алдын-алу және ағарту:</i> Маман иелерімен кездесу өткізу	Профилактика және психологиялық ағарту		Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	
5	<i>Педагогтармен жүргізілетін психологиялық ағарту және алдын-алу жұмыстары:</i> 1. «Жеткіншік кезеңінің психологиялық ерекшеліктері» сұхбат 2. Жас мамандармен жұмыс	Профилактика және психологиялық ағарту	Педагогтар	Қажетіне қарай	Жылдық	Педагог - психолог	
1	<i>Консультациялық жұмыс:</i> Жеткіншектерге психологиялық кеңес беру; «Оқудағы 10 алтын ереже» жадынама Есте сақтау қабілеттің арттыратын тағамдар тізімі	Кеңес беру	7 – 8 сынып	Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	
2	<i>Қорытынды аттестаттауға және емтиханға дайындық бойынша психологиялық кеңес жүргізу:</i>	Кеңес беру	9 – 11 сынып	Қажетіне қарай	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық,	Педагог - психолог	

	ҰБТ-ға дайындық бойынша психологиялық кеңес; Мектеп бітірушілерге емтихан тапсыруға дайындық бойынша ақыл-кеңес; -емтихан қарсаңында; - ҰБТ-ға қатысу; - тестке қатысты кеңес; - емтиханға дайындықты дұрыс ұйымдастыру туралы психологиялық кеңес; - тестті сәтті орындау үшін қажет жадынама			Мамыр Маусым	жылдық		
3	<i>Кәсіби бағдарлау мәселесі бойынша психологиялық кеңес жүргізу:</i> Кеңестер: 1.«Мамандық таңдаудағы негізгі мотивтер» 2.«Мамандық таңдауда қателеспеу жолдары» 3.«Мамандық таңдау бойынша ата-аналарға арналған жаднама»;	Кеңес беру	7 – 11 сынып	Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	
4	<i>Педагогтармен жүргізілетін психологиялық кеңес беру жұмыстары:</i> Психологиялық кеңес: - Адам қалай өзіне сенімді бола алады?; - Депрессиядан қалай арылуға болады?; - Жоғары сынып оқушыларын ҰБТ алдында дайындау жөнінде ұстаздарға ұсынылатын кеңестер;	Кеңес беру	Педагогтар, тәрбиешілер	Қараша Желтоқсан Қажетіне қарай	Жылдық	Педагог - психолог	

	- Күйзеліс кезіндегі психологиялық көмек.						
5	<i>Консультациялық жұмыс:</i> Қолайлы отбасылық атмосфера құру үшін, психологиялық кеңес: - «Балаларды қайырымды етіп тәрбиелеу үшін?»; - «Баланы есірткіден қалай қорғауға болады?»; - «Баланы шылым шегуден қалай қорғауға болады?»; - «Жасөспірімдер жайында ата-аналар не білу керек?» 12-17 жас аралығында бала тәрбиелеп отырған ата-аналарға кеңес; Жадынама: «Креативті бала», «Белсенділігі шамадан тыс бала» «Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» тақырыбында ата-аналардың жасөспірімдердің өтпелі кезеңіндегі қиындықтардың алдын-алу жұмыстарымен таныстыру. «Жасөспірімдердің психологиялық дамуындағы қиындықтарға көңіл бөлу» психологиялық кеңес Ата-аналарға кеңес: - «Баланы қалай тәрбиелеу керек?»; Ата-аналарға арналған ҰБТ-ға дайындық жөніндегі ұсыныстар беру: - «ҰБТ қарсаңында ата-аналар балаларына қалай қолдау көрсетуі тиіс?»;	Кеңес беру	Ата - аналар	Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	

	- «Ата-аналарға ҰБТ-ға дайындық жөніндегі ұсыныстар»						
--	--	--	--	--	--	--	--

Ү. Ұйымдастыру жұмысы				
Атқарылатын іс-шаралар		Жауапты маман	Орындалу мерзімі	Ескерту
Психологиялық семинар, кеңес беруге дайындық		Педагог-психолог Э.Керимкулова	Бір жыл ішінде	
Білім алушыға коррекциялық бағдарламаны құрастыру және түзеу				
Мәжіліс, жиналыс, педкеңеске қатысу				
Өңдеу, талдау, әрекет нәтижесін жинақтау, алынған мәліметті түсіндіру				
Психологиялық қызмет жоспарымен жұмыс жүргізу				
Психологиялық білімнің өсу деңгейі: - Ашық сабақ беру, қатысу; - Психологиялы семинар өткізу, қатысу; - Тәжірибе алмасу; - Біліктілікті арттыру; - Интернет олимпиадаға қатысу; - Мақала жариялау; -				
Облыстың әдістемелік психолог бірлестік қоғамымен байланыста болу, жиналыс, ғылыми-тәжірибелік конференцияда, түрлі дәрежедегі байқауға қатысу;				
ҮІ. Әлеуметтік-диспечерлік				
Толық отбасымен жұмыс	Мәлімет жинау, бөлімге бөліп қарау	Педагог-психолог, сынып жетекші, тәрбиеші	Қыркүйек	
Толық емес отбасымен жұмыс	Сынып жетекшілерден тізімдемесін алу, жекеленген жұмыс жүргізу (псих-қ тұрғыда көмек)	Педагог-психолог, сынып жетекші, тәрбиеші	Қазан, қаңтар	
Көпбалалы отбасымен жұмыс	Мәлімет жинақтау, анықтау	Педагог-психолог, сынып жетекші, тәрбиеші	Жыл бойы	

Әскери комиссириатқа баратын оқушылардың мінездемесін дайындау.	Арнайы жасақталған тест	Педагог-психолог	Қаңтар, ақпан айы	
Сұраныс бойынша мінездеме	Жекеленген зерттеулер жүргізу, педагогикалық-психологиялық мінездеме беру	Педагог-психолог	Сұраныс бойынша	
Мектепке қабылданған оқушылардың мінездемесі мен картасын түзу.	Психологиялық карталарды(келген оқушылар) сараптау, жеке қасиеттеріне зерттеу жүргізу	Педагог-психолог, сынып жетекші, дәрігер	Қыркүйек, қазан	
VII. Психологиялық қызметтің жартыжылдық және жылдық қызметі туралы талдамалық есептер				

Педагог – психолог:

Э.Керимкулова

**Түркістан облысының білім басқармасының басқармасының Төлеби ауданының
мамандандырылған мектеп – интернаты педагог – психологтың 2024 – 2025 оқу
жылында атқарған жұмыстарының жылдық есебі**

Психологиялық қызметтің мақсаты:

- Білім беру ұйымдарында білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік - психологиялық жағдай жасау және білім беру үрдісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету;
- Оқушылар арасында буллинг, кибербуллинг, психикалық денсаулыққа, репродуктивті денсаулыққа дер кезінде көмек көрсету;
- Оқушылардың өзін тануына, айқындауына және дамытуына мүмкіндік беру, бала дамуындағы табиғи механизмдерді сақтау;
- Педагогтардың, ата - аналардың қарым-қатынас жасау біліктілігін, психологиялық – педагогикалық жағымды дағдыларын жетілдіру.

Психологиялық қызметтің негізгі міндеттері:

- Білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін - өзі тәрбиелеу және өзін - өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- Білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардың табысты әлеметтенуіне психологиялық тұрғыдан жәрдем көрсету;
- Білім алушыларды психологиялық - педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыға жеке тәсілді қамтамасыз ету;
- Психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;
- Білім алушылардың психикалық денсаулығын сақтау;
- Психологиялық проблемаларды шешуде және оқу - тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін таңдауда ата - аналар мен педагогтарға консультациялық көмек көрсету; мәселелерді шешуде психологиялық көмек және қолдау көрсету;
- Білім беру үрдісі субъектілерінің психологиялық-педагогикалық күзіреттілігін көтеру. Ұстаздар мен ата - аналардың психологиялық күзіреттілігін арттыру;

Психодиагностика.

Оқыту мен тәрбиелеудегі себептерді, проблемаларды анықтау мақсатында тұлғаның қасиеттерін психологиялық - педагогикалық зерттеу.

Психопрофилактика.

Қоғамдық қауіпті құбылыстар мен аурулардың алдын алу шараларын жоспарлау, білім алушылардың әлеуметтік – психологиялық жат қылықтарының алдын алу.

Психологиялық кеңес беру.

Білім беру мен оқытуды дамытуға өтініш білдірген ересектер мен балаларға жағдайды шешуге көмек көрсету.

Психологиялық түзету.

Жеке тұлғаны қалыптастыру үдерісіне қиындықтар, мәселелер, белсенді әсер етушілермен жұмыс. Психикалық және тұлғалық дамуындағы ауытқуды болдырмау.

Психологиялық ағарту.

Психологиялық мәдениетті көтеру, психологиялық қызметке сұранысты қалыптастыру және проблемалар туралы ақпарат беру.

Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп-интернаты кешенінде оқытуда баланың психологиялық қызметіне тұлғалық өсуін қадағалау, олардың дұрыс білім алып бейімделуін қалыптастыру іс шаралары қолға алынған. Осы мәселелердің қиындық тудырмауының алдын алу үшін оқуға жаңадан келген балаларды және мектеп оқушыларын, педагогтар мен ата - аналарды мектеп заңдылықтарымен талаптарына дұрыс бейімдеу үшін төмендегі іс – шаралар атқарылды.

1. Психологиялық қызметтің психодиагностика бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

Аталған бағыт бойынша қыркүйек айында оқушылардың тізімдері алынып, отбасындағы әлеуметтік ахуалы анықталып, тізімдері түзілді.

Барлық оқушылар саны: 219

Көпбалалы отбасы – 113 – 51,5%

Жартылай жетімдер – 11 - 5%

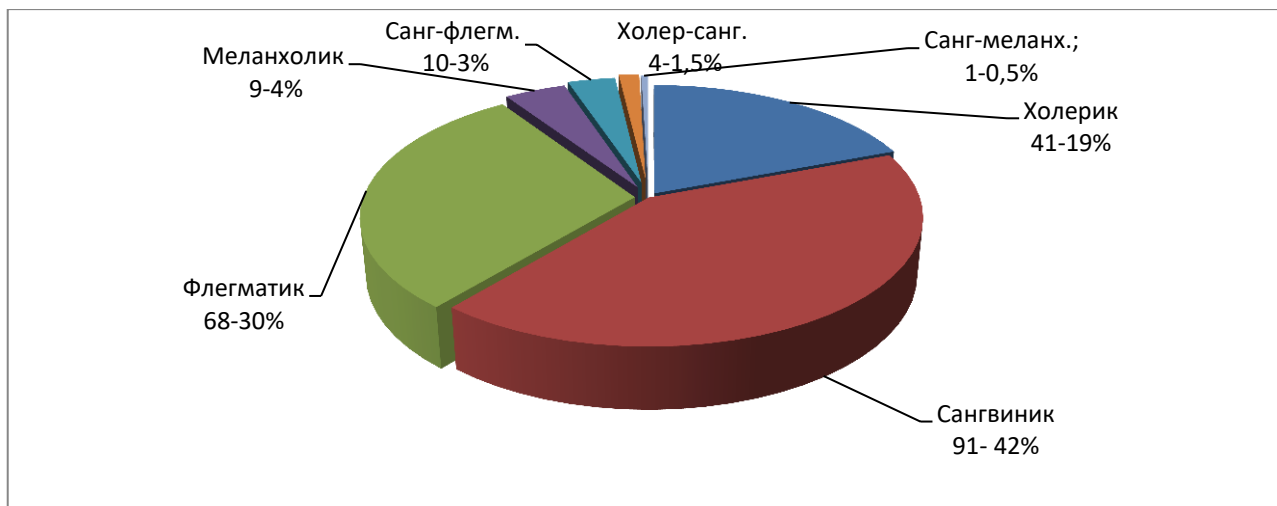
Толық емес отбасы – 9 – 4,1%

2. «Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту» Бұйрық №377 25.08.2022ж бұйрық негізінде білім алушыны жеке психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүргізуге ата-аналармен келісімшарт түзілді.

3. 7 – 11 сынып оқушыларының темперамент ерекшеліктерінің қорытынды мониторингі

7 – 11 сынып оқушыларының темперамент ерекшеліктерінің қорытынды мониторингі

	Сыныбы Темпераменттер	7асынып	7б сынып	8а сынып	8б сынып	9асынып	9б сынып	10а сынып	10б сынып	11а сынып	11бсынып	Барлығы
1	Холерик	7	4	1	6	4	2	4	4	4	5	41-19%
2	Сангвиник	7	11	13	14	10	11	8	4	9	4	91-42%
3	Флегматик	7	8	5	4	4	5	9	11	5	2	68-30%
4	Меланхолик	2	-	1	-	1	1	-	2	1	1	9-3%
5	Санг-флегм.	-	-	2	-	3	1	1	-	2	1	10-4%
6	Холер-санг.	-	-	1	-	-	1	-	1	1	-	4-1,5%
7	Санг-меланх.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1-0,5%
	Оқушы саны:	22	22	22	22	22	22	22	22	22	21	219

Холерик оқушы – әрекетшіл, белсенділігі басым, жылдамдығымен, талпынысымен ерекшеленеді. Көңіл-күйі жылдам ауысып отырады. Қарым-қатынаста тынымсыз, шамданғыш, күйгелек, бір беткей.

Сангвиник оқушы - ойға жүйрік, өткір тілді, ақкөңіл және қызу, жеңіл мінезді, жаңаны тез қабылдағыш, зейінді келеді. Әр түрлі, көп қырлы жұмысты нәтижелі атқарады. Қарым-қатынасқа тез түседі, ренжігенде тез қайтып кетеді, сәтсіздігін жеңіл өткізеді.

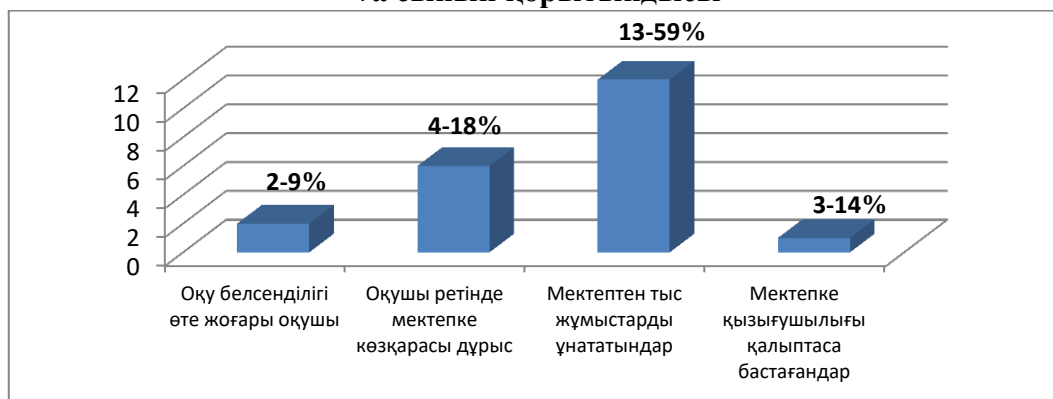
Флегматик оқушы - салмақты адам, ол күшін босқа сарп етпейді, бастаған істі аяғына жеткізеді. Жұртпен қарым-қатынасы да бір сарынды жүріп жатады. Шыдамды, ұстамды, сезімге берілмейді, сырттай әсерге төзімді.

Меланхолик оқушы - аса сезімтал соның салдарынан жаны тез жараланғыш келеді. Тұйық, қиын жағдайлардан жол тауып шығуға олақ, адамдардан оқшау жүргенді ұнатады. Өкпелегіш, сырттай әсерді күйзеліспен қабылдайды.

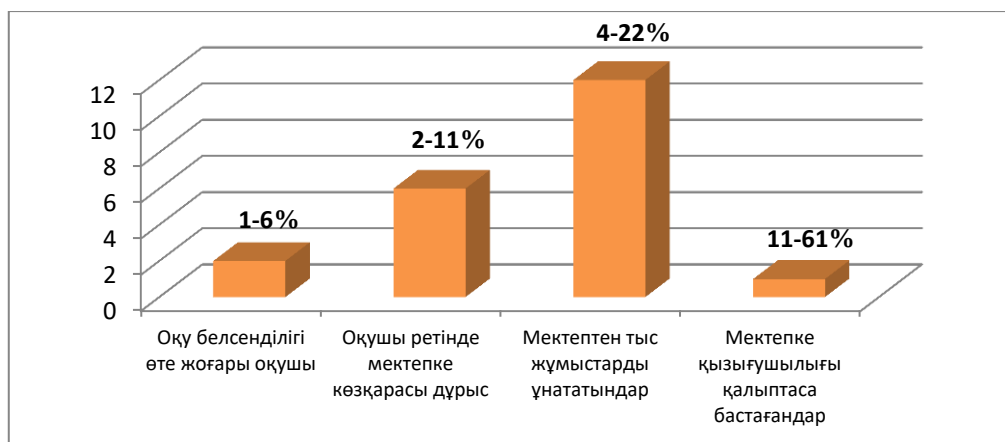
Қорытынды: Оқушылардың темперамент ерекшеліктерін анықтау барысында мінез-құлықтарын ескере отырып, оқу-тәрбие барысында әр оқушымен жеке дара қарым-қатынас жасауға ыңғайлы екендігі байқалады.

4. Жыл басында қабылданған 7-сынып оқушыларының мектептегі адаптациясын анықтау мақсатында бірнеше түсіндірме жұмыстары мен бақылау жүргізілді. Орта буын оқушыларының мектепке қызығушылығын, қатынасын, психологиялық дайындығын анықтау мақсатында Н.Лускалованың сауалнамасы жүргізілді. Нәтижесінде:

7а сынып қорытындысы

7б сынып қорытындысы

Қорытынды: 7 сынып оқушыларының мектепке қатынасын, бейімділігі жылдан – жылға өзгертіндігі байқалады. 7 сыныпта бейімделу оқу жағдайындағы жүктеменің артуымен байланысты қиындық тудырған.

Сынып жетекшіге ұсыныс:

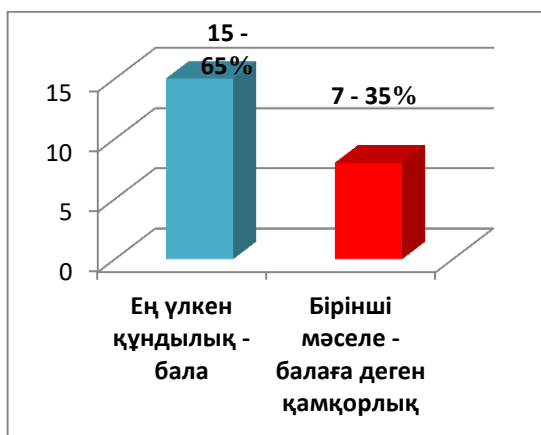
- сынып ұжымын біріктіруге, сыныптастар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыруға бағытталған сынып сағаттарын өту;
- денсаулықты сақтау және нығайту үшін спорттық сайыстар ұйымдастыру;
- әр сабақта әр оқушының шығармашылық, зияткерлік және физикалық мүмкіндіктері мен қабілеттерін үнемі дамытып отыру.

5. 7а,б сынып оқушыларының ата-аналарымен балаларының бейімделу деңгейінің ата-ана тарапынан бағалануын, бала мен ата-ана арасындағы қарым-қатынасты анықтау мақсатында «Сіздің өміріңізде бала қандай орынға ие?» тақырыбында сауалнама жүргізілді. Мақсаты: Білім беру ұйымдарында ата – аналармен бірлесе отырып білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік-психологиялық жағдай жасау және білім беру үдерісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету.

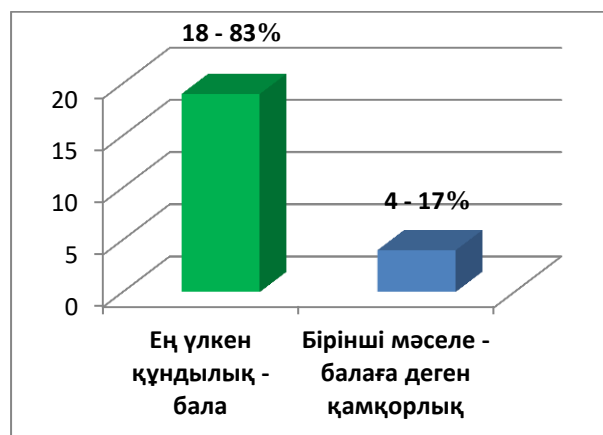
Нәтижесінде:

«Сіздің өміріңізде бала қандай орынға ие?» сауалнамасы

7а сынып ата-аналары

7б сынып ата-аналары

Мектеп – интернатта психологиялық зерттеулер нәтижесіне бойынша ата – аналар тарапынан баланы қолдау шаралары

1. Баланың күшті жағына арқа сүйеңіз.
2. Баланың жеңіл – желпі ағаттықтарына ерекше көңіл аударудың керегі жоқ.
3. Балаңызға қанағаттанғандығыңызды көрсетіңіз.
4. Балаға деген махаббатыңызды көрсете біліңіз.
5. Баламен уақытты көбірек өткізіңіз.
6. Баламен бірлесе қимылдау (әртүрлі жұмыстарда)
7. Қолынан келетін проблемаларды өзіне шешкізу.
8. Тәртіпке байланысты мадақтау мен жазалаудан бойды аулақ ұстау.
9. Баланың өзіне тән ерекшеліктерін қабылдау.
10. Балаға сеніммен эмпатия көрсете білу.

Баламен қарым – қатынаста керек кезде аздаған әзіл – қалжыңдар кіргізу.

6. Социометрия әдісі бойынша сынып оқушыларының қарым-қатынасын зерттеу және ұйымшылдық деңгейін анықтау мақсатында 7а,б сынып оқушыларына зерттеу жұмысы жүргізілді. «Таңдау матрицасындағы» мағлұматтарды өңдеп болған соң, «Социограмма» жасалынды.Сыныптағы лидер, орташа беделділер, ортадан төмен оқушылар анықталды.

$$R = \frac{R_1}{R_2} \times 100\%$$

7а сыныптың ұйымшылдық деңгейі: **57,6%**

7б сыныптың ұйымшылдық деңгейі: **54,6%**

Қорытынды:

Диагностика қорытындысы бойынша сынып оқушыларымен топтық түзету – дамыту жұмыстары жүргізілуде. Сыныптың сенімділігін арттыру, қарым – қатынасын жақсарту мақсатында «Дос іздеп жүрмін» жаттығулары жүргізілді.

Сынып жетекшіге ұсыныс:

1. Сараптама нәтижесі бойынша сыныпта елеусіз қалған және шеттелген оқушыларға аса назар аудару, тығыз байланыста болу, әңгімелесу жұмыстарын жүргізу.
2. Сыныптың ұйымшылдық деңгейін арттыру, сыныпта жағымды атмосфера қалыптастыру.

7. Мектеп – интернаты оқушыларының ата – аналарынан «Ата-ананың бала тәрбиесімен білім беру процесіне қатысу деңгейін өлшеуге» арналған сауалнама алынды. *Сауалнама мақсаты - ата-ананың бала тәрбиесімен білім беру процесіне қатысу дәрежесін анықтау.*

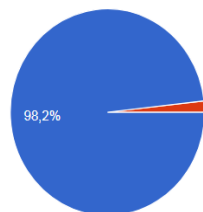
Сауалнамаға қатысқаны: 171 ата-ана

7. Ұстаздарының сабақ беруіне көңіліңіз толады ма?

171 ответ

Копи

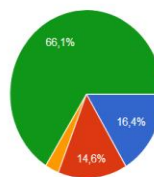

Көңілім толады
Көңілім толмайды

11. Сіз баланың достар шеңбері туралы қаншалықты білесіз?

171 ответ

Копировать диаграмму

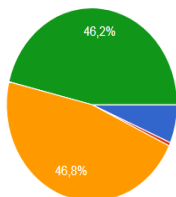

Мен бәрін жақсы білемін, біздің үйде жол болады
Мен кейбіреулерін көрдім, бірақ есімдері мен фамилияларын білмеймін
Араласпауға тырысамын, бұл баланың жеке ісі
Достары кімдер екенін біліп, сұрап отырамын

12. Менің ойымша, баланы келесі тәсілдермен тәрбиелеу қажет

171 ответ

Копировать диаграмму

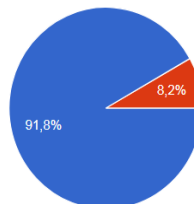

Қатаңдық пен тәртіп
Жазалау арқылы
Өнегелік әңгімелерімен
Оның ең жақсы екенін сезіне отырып

13. Мектеп маған баланың үлгерімі туралы ақпаратты ыңғайлы түрде үнемі ұсынады

171 ответ

Копи

Толық келісемін
Келіспеймін

14. Сіздің мектеп өміріне қатысуыңыз қандай?

Сауалнамаларға, сауалдауларға қызығушылықпен қатысамын – 112 (65,5%)

Ата-аналар мен мұғалімдердің бейресми кездесулеріне қатысамын – 50 (29,2%)

Мен ата-аналар комитетінің мүшесімін – 16 (9,4%)

Мектепте мұғалімге сыныптан тыс іс-шараларды ұйымдастыруға көмектестім - 15 (8,8%)

Сабақтан тыс іс-шараларға қатыстым: кітап клубы, мектеп ойыны, спорт, экскурсия және т.б – 10 (5,8%)

Мен мектептің қамқоршылық кеңесінің мүшесімін – 1 (0,6%)

15. Аталған себептердің қайсысы мектеп өміріне қатысуға кедергі келтіреді?

Менің уақытым болмайды – 130 (76%)

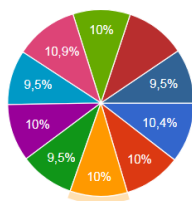
Мен мектеп үшін қалай пайдалы болатынымды білмеймін – 51 (29,8%)

Аталған сауалнамаға мектеп – интернат оқушыларының 77,7% -ы ата – анасы қатысқан. 91,8% аналары жауап берсе, 8,2% - әкелері жауап берген. Баламен оның мектептегі үлгерімі туралы 53,8% ата-ана күнделікті талқылайтындығы байқалады. Ұстаздардың сабақ беруіне 98,2% ата-ананың көңілі толса, 1,8% ата-ана (9а,7а,11а ата-анасы) көңілінің толмайтынын атап өткен. 66,1% ата-ана ұл-қызының достары кімдер екенін біліп, сұрап отырады. Мектеп өміріне ата – аналардың 65,5% сауалнамаларға, сауалдауларға қызығушылықпен қатысса, 29,2% ата-аналар мен мұғалімдердің бейресми кездесулеріне қатысатындығын көрсеткен.

8. 7 – 11 сынып оқушыларынан «Отбасы оқушы көзімен» тақырыбында сауалнама алынды. Сауалнама арқылы оқушылардың отбасылық тәрбиесі туралы пікірлерін білу: олардың көзқарастарын анықтау мақсатында төмендегі сұрақтар ұсынылды. Сауалнама анонимді түрде өтті. Сауалнамаға: 201 оқушы қатысты

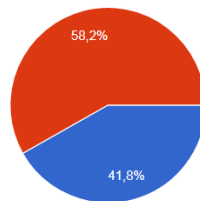
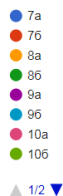
1. Сыныбы

201 ответ

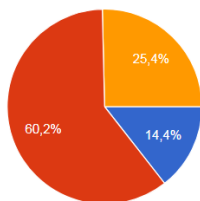
2. Жынысы

201 ответ

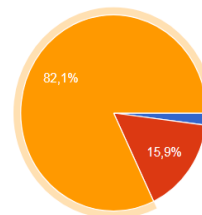
3. Жасыңыз

201 ответ

4. Отбасыңызда неше адам бар?

201 ответ

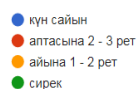
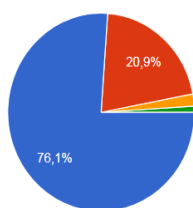
Копирс

10-12 жас бойынша 14,4% оқушы, 13-15 жас аралығында 60,2% оқушы, 16-18 жас бойынша 25,4% оқушы қатысты.

5. Ата - анаңызбен немесе туыстарыңызбен сөйлесу жиілігі

201 ответ

Копи

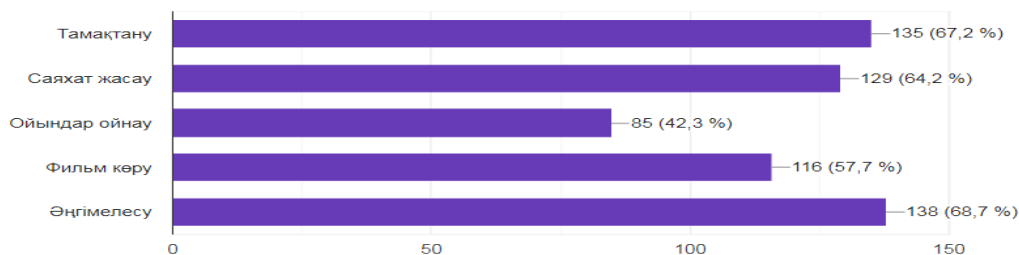
Ана-анасымен 76,1% күн сайын сөйлессе, 20,9% - аптасына 2-3рет болса, айына 1-2 рет 2%-ы сөйлеседі.

6. Отбасымен бірге қандай іс-шаралар жасауды ұнатасыз? (бірнеше жауап таңдауға болады)

201 ответ

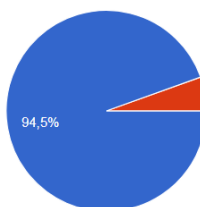

Копировать
диаграмму

9. Сіз отбасылық тәрбиеңізді қалай бағалайсыз?

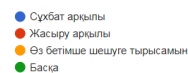
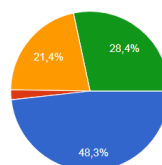
201 ответ

10. Сіз отбасылық мәселелерді қалай шешесіз?

201 ответ

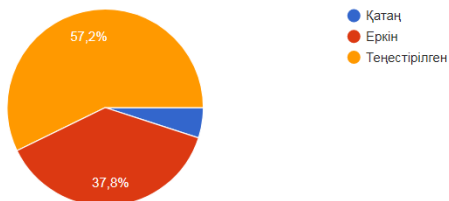
Копировать диаг

94,5% - өз отбасындағы тәрбиені жақсы деп бағаласа, 5,5%-ы орташа деп көрсеткен. 48,3% оқушы отбасылық мәселені сұхбат арқылы шешсе, 21,4% өз бетінші шешеді.

11. Ата - анаңыз сізді қалай тәрбиелейді?

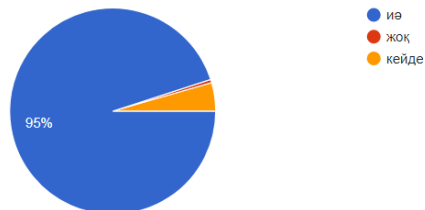
201 ответ

К

12. Отбасыңызда түсіністік пен қолдау бар ма?

201 ответ

5%- оқушы ата-анасы қатаң тәрбиелейтінін айтса, , 57,2% теңестірілген, 37,8% - еркін тәрбие стилін ұстанады.

95% - отбасында түсіністік пен қолдау бар десе, 4,5% - кейде деп жауап берген.

74,1% - оқушы өзін отбасында бақытты сезінсе, 10% - еркін, 7,5% құнды екенін біледі.

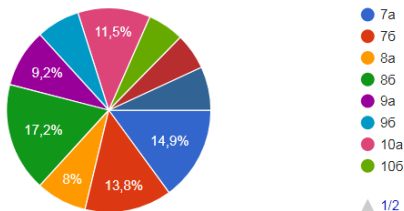
Отбасылық тәрбиеде сүйіспеншілік пен қолдау маңызды деп 76,1% атап өтсе, 21,4% - тәрбие мен білім, 1% - қабілетті дамыту, 1,5% - жеке даму деп көрсеткен.

78,1% - отбасымен қарым – қатынас құру өте маңызды десе, 19,9% - маңызды деп, ал 2% - онша маңызды емес деп көрсеткен.

9. Мектеп – интернаттағы жатақханада жататын оқушылардан алынған құқық бұзушылықтың алдын – алуға бағытталған сауалнама қорытындысы

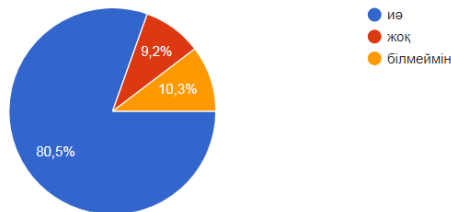
1.Сыныбы

87 ответов

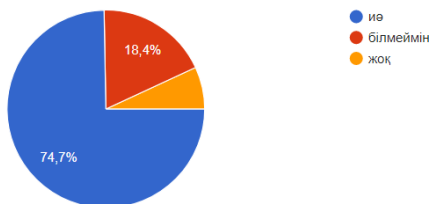
2.Саған жатақхананың жағдайы ұнайды ма?

87 ответов

3.Өзіңді жатақханада қауіпсіз сезінесің бе?

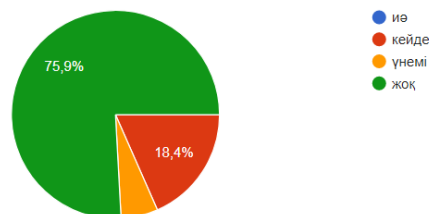
87 ответов

К

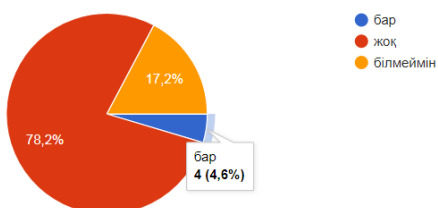
4. Жатақханада жеке заттарың жиі жоғалады ма?

87 ответов

6.Жатақханада оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету бар ма?

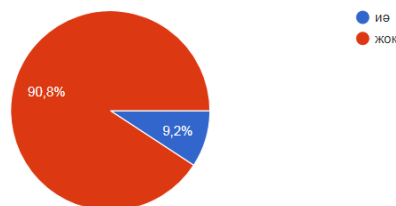
87 ответов

бар
жоқ
білмеймін

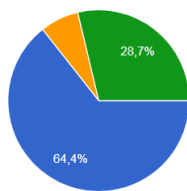
7.Сен біреудің басқа біреуге қорлық көрсетудің куәсі болдың ба?

87 ответов

8. Егер куә болсаң қорлаудың қандай түрі орын алды?

87 ответов

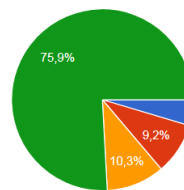

Кемсіту
Қорлау
Физикалық күш көрсету
Кибербуллинг (интернет желісінде қорқыту, мазақтау, қорлау)

Копировать диаграмму

9. Бір-біріне айдап салу, қорлау көбінесе қайда кездеседі?

87 ответов

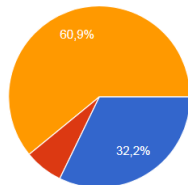

Мектепте
Жатақханада
Басқа жерде
Мүлдем кездеспейді

Копировать диаграмму

10. Қорлық, жәбір көрген балаларға үлкендер қажетті көмек көрсетеді ма?

87 ответов

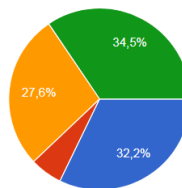

Иә
Жоқ
Бұл туралы ойламаппын

Копировать диаграмму

11. Сенің ойыңша кім білім беру ұйымындағы қорлауды, әлімжеттік жасауды тоқтата алады?

87 ответов

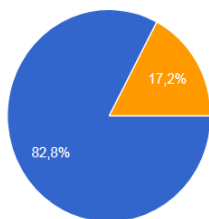

Мектеп әкімшілігі
Сынып жетекшісі
Интернат меңгерушісі және тәрбиешілер
Оқушылар

Копировать диаграмму

12. Тәрбиешілермен қарым-қатынасың қалай?

87 ответов

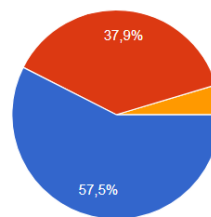

Жақсы
Жаман
Қанағаттанарлық

Копировать диаграмму

13. Жатақханадағы психологиялық ахуалды қалай сипаттайсың?

87 ответов

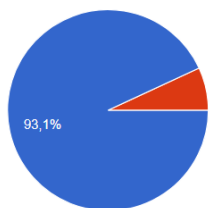

Жағымды
Орташа
Төмен

Копировать диаграмму

14. Өз пікіріңді ашық көрсете білдің бе?

87 ответов

Көрсете алдым
Көрсете алмадым

Копировать диаграмму

Қорытынды: Интернат оқушыларының ішінде 87 оқушы қатысты. 65-74,7% оқушы жатақханада өзін қауіпсіз сезінеді. Жатақханада оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету бар деп 4-4,6% оқушы, жоқ деп 68-78,2% оқушы жауап берген. Білім беру ұйымындағы қорлауды 30-34,5%-ы оқушылардың өздері тоқтата алады деп көрсеткен.

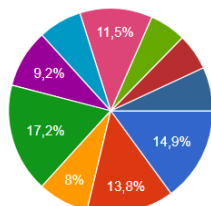
Ұсыныс:

- Мектеп-интернат оқушыларының ұйымшылдық деңгейлерін арттыру бойынша іс – шаралар өткізу;
- Оқушылардың бос уақыттарын тиімді пайдалануына көбірек көңіл бөлу;
- Спорттық жарыстар ұйымдастыру;
- Сауалнама нәтижесімен мектеп – әкімшілігін және жатақхана меңгерушісін таныстыру.

10. Мектеп – интернатындағы жатақханада жататын оқушылардан алынған құқық бұзушылықтың алдын – алуға бағытталған сауалнама қорытындысы

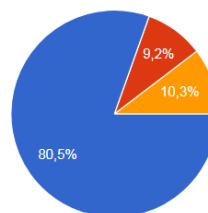
1.Сыныбы

87 ответов

2.Саған жатақхананың жағдайы ұнайды ма?

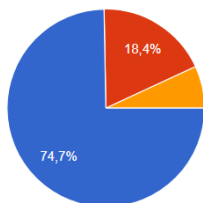
87 ответов

иә
жоқ
білмеймін

3.Өзіңді жатақханада қауіпсіз сезінесің бе?

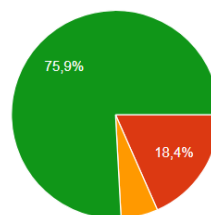
87 ответов

иә
білмеймін
жоқ

4. Жатақханада жеке заттарың жиі жоғалады ма?

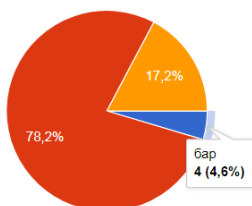
87 ответов

иә
кейде
үнемі
жоқ

6.Жатақханада оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету бар ма?

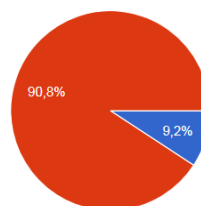
87 ответов

бар
жоқ
білмеймін

7.Сен біреудің басқа біреуге қорлық көрсетудің куәсі болдың ба?

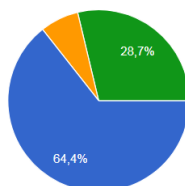
87 ответов

иә
жоқ

8. Егер куә болсаң қорлаудың қандай түрі орын алды?

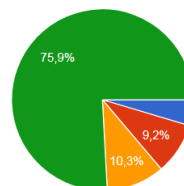
87 ответов

кемсіту
қорлау
физикалық күш көрсету
Кибербуллинг (интернет желісінде қорқыту, мазақтау, қорлау)

9.Бір-біріне айдап салу, қорлау көбінесе қайда кездеседі?

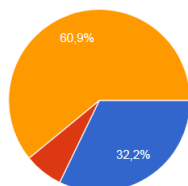
87 ответов

Мектепте
жатақханада
басқа жақта
мүлдем кездеспейді

10. Қорлық, жәбір көрген балаларға үлкендер қажетті көмек көрсетеді ма?

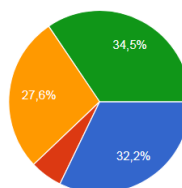
87 ответов

иә
жоқ
бұл туралы ойламаппын

11.Сенің ойыңша кім білім беру ұйымындағы қорлауды, әлімжеттік жасауды тоқтата алады?

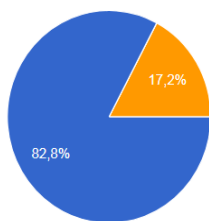
87 ответов

Мектеп әкімшілігі
сынып жетекші
Интернат меңгерушісі және тәрбиешілер
оқушылар

12. Тәрбиешілермен қарым-қатынасың қалай?

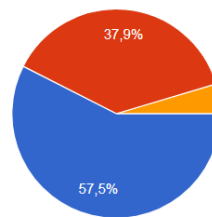
87 ответов

● жақсы
● жаман
● қанағаттанарлық

13. Жатақханадағы психологиялық ахуалды қалай сипаттайсың?

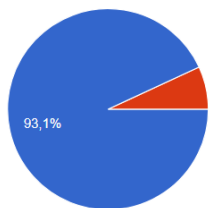
87 ответов

● жағымды
● орташа
● төмен

14. Өз пікіріңді ашық көрсете білдің бе?

87 ответов

● көрсете алдым
● көрсете алмадым

Қорытынды: Интернат оқушыларының ішінде 87 оқушы қатысты. 65-74,7% оқушы жатақханада өзін қауіпсіз сезінеді. Жатақханада оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету бар деп 4-4,6% оқушы, жоқ деп 68-78,2% оқушы жауап берген. Білім беру ұйымындағы қорлауды 30-34,5%-ы оқушылардың өздері тоқтата алады деп көрсеткен.

Ұсыныс:

- Мектеп-интернат оқушыларының ұйымшылдық деңгейлерін арттыру бойынша іс – шаралар өткізу;
- Оқушылардың бос уақыттарын тиімді пайдалануына көбірек көңіл бөлу;
- Спорттық жарыстар ұйымдастыру;
- Сауалнама нәтижесімен мектеп – әкімшілігін және жатақхана меңгерушісін таныстыру.

11. Мектеп – интернатындағы оқушылардан алынған құқық бұзушылықтың алдын – алуға бағытталған сауалнама қорытындысы

Барлығы: 219

Қатысқаны: 193

Р/с	Мазмұны	Сыныбы		қатысқандар
1	Сауалнамаға қатысқандар	7а		21 – 10,9%
		7б		17 – 8,8%
		8а		22 – 11,4%
		8б		20 – 10,4%
		9а		16 – 8,3%
		9б		22 – 11,4%
		10а		19 – 9,8%
		10б		17 – 8,8%
		11а		19 – 9,8%
		11б		16 – 8,3%
2	Мектептегі білім	Ұнайды	Кейде ұнайды, кейде ұнамайды	Ұнамайды

	беру жағдайы	150 – 77,7%		43 – 22,3%		-
4	Бос уақытында немен айналысасың?	Кітап оқу	Теледидар көру	Достармен кездесу	Құмар ойындар ойнау	Телефон қарау
		50-25,9%	10-5,2%	59-30,6%	2 - 1%	73 – 37,3%
5	Сыныптағы психологиялық ахуалды қалай сипаттайсың	жағымды		орташа		төмен
		100 – 51,8%		73 – 37,8%		20 – 10,4%
6	Мектепте оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету	бар		жоқ		білмеймін
		1 – 0,5%		164 - 85%		24 - 12,4%
7	Қыздар арасындағы қарым - қатынас	жақсы		орташа		төмен
		146-75,6%		42-21,8%		5 – 2,6%
8	Мектепте оқушының өзін қауіпсіз сезінуі	келісемін		білмеймін		келіспеймін
		160 - 82,9%		23 – 11,9%		10 – 5,2%

Ұсыныс:

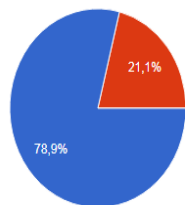
- Мектеп оқушыларының ұйымшылдық деңгейлерін арттыру бойынша сынып жетекшілер іс-шара ұйымдастыру;
- Оқушылардың бос уақыттарын тиімді пайдалануына көбірек көңіл бөлу, спорттық жарыстар ұйымдастыру;
- Үйірме жұмыстарына оқушыларды көбірек қатыстыру.
- Сауалнама нәтижесімен мектеп – әкімшілігін таныстыру.

12. Мектеп – интернаты педагогтары мен тәрбиешілерінен алынған «Педагогтың агрессивтілігін анықтауға арналған А.Ассингер»р тестінің қорытындысы.

Тест педагогтың әріптестерімен және оқушылармен қарым-қатынасы талапқа сай ма,оған оқушылармен қарыс-қатынас жасау жеңіл ме? деген сұраққа жауап іздейді.

1. Сіз жұмыстағы дау-жанжалдан кейін,келісімге келудің жолын қарастырасыз ба?

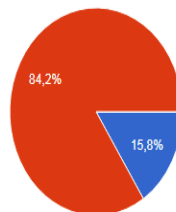
19 ответов

● 1 ұпай өркіашан
● 2 ұпай кейде
● 3 ұпай ешқашан

2.Сіз өзіңізді қиын жағдайда қалай ұстайсыз?

19 ответов

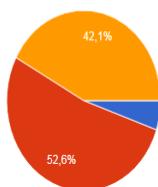

● 1 ұпай іштей ашуланасыз
● 2 ұпай шыдамдылық танытамын
● 3 ұпай өз-өзімді ұстай алмаймын

Копия

3.Сізді әріптестеріңіз қандай деп ойлайды?

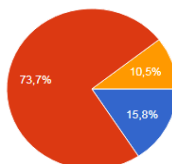
19 ответов

- 1 ұпай сенімді, қызғаншақ
- 2 ұпай мейірімді
- 3 ұпай байсалды, қызғаншақ емес

4.Егер сізге жауапты іс ұсынылса,сіз қалай қабылдайсыз?

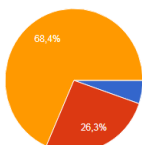
19 ответов

- 1 ұпай аса қауіпті
- 2 ұпай еш ойланбастан
- 3 ұпай бас тартамын

5.Егер сіздің әріптесіңіз рұқсатсыз үстеліңізден қағаз алса,сіз өзіңізді қалай ұстайсыз?

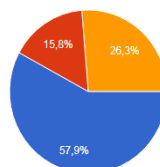
19 ответов

- 1 ұпай бірден айтып саламын
- 2 ұпай орнына өкелдіремін
- 3 ұпай тағы өштеңе қажет емеспе деп сұрайсыз

6.Егер жолдасыңыз жұмыстан әдеттегіден қарсы аласыз?

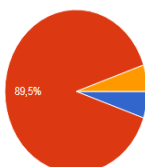
19 ответов

- 1 ұпай сені көшіктірген не себеп
- 2 ұпай түнге дейін қайда болдың
- 3 ұпай мен мазасыздандым

7.Сіз машина руліңде өзіңізді қалай ұстайсыз?

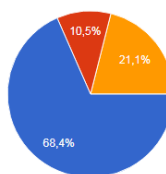
19 ответов

- 1 ұпай алдағы машинаны қуып жетуге тырысамын
- 2 ұпай маған бәрі-бір
- 3 ұпай қатты жылдамдықпен жүремін

8.Сіздің өмірге деген көзқарасыңыз?

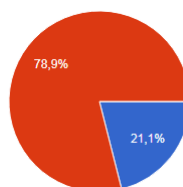
19 ответов

- 1 ұпай байсалды
- 2 ұпай өте жеңіл
- 3 ұпай өте қатал

10.Сіз қазіргі жастар өз бетімен кәсіпкерлікке қатысуға қалай қарайсыз?

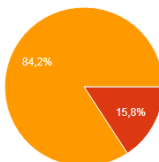
19 ответов

- 1 ұпай тыйым салу керек
- 2 ұпай дұрыс жағдай жасау керек
- 3 ұпай олармен қашанғы жүреміз

9.Егер бәрі сіз ойлағандай болмаса,сіз қандай шара қолданасыз?

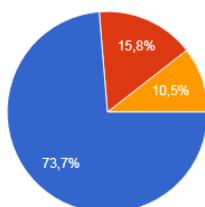
19 ответов

- 1 ұпай басқа біреуге аударуға тырысамын
- 2 ұпай бөріне көмесіз
- 3 ұпай болашақта сақ болуға тырысамын

11.Сіз қорқынышты киноны қалай көресіз?

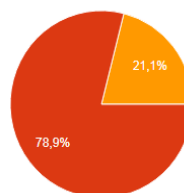
19 ответов

- 1 ұпай Қорқасыз
- 2 ұпай Ішліңіз тысады
- 3 ұпай Рахат аласыз

12.Егер сіздің алғыңыз келген орынды басқа біреу иемденсе,сіз қандай жағдайда боласыз?

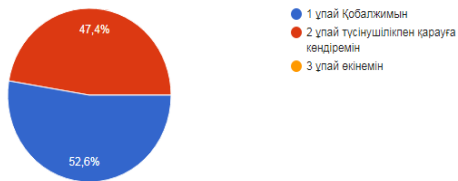
19 ответов

- 1 ұпай Қиналамын
- 2 ұпай Келесіде сәті түсер
- 3 ұпай Өкінемін

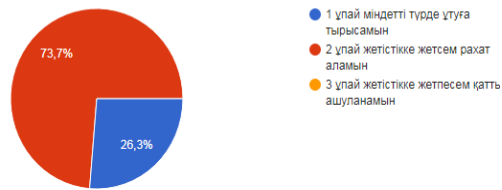
13. Жолдағы машинаның көптігінен маңызды кездесуден ешкісеңіз?

19 ответов

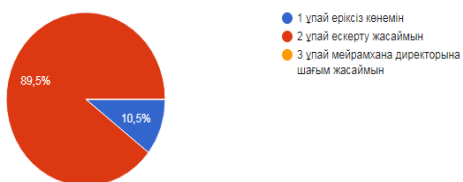
14. Сіздің спорттық жетістікке деген

19 ответов

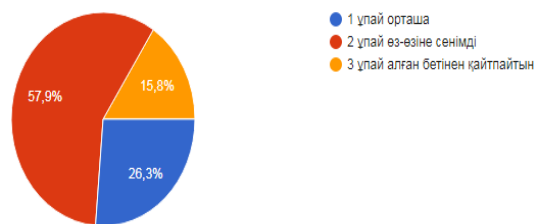
15. Егер мейрамханада сізге дұрыс қызмет көрсетілмесе, сіз не істейсіз?

19 ответов

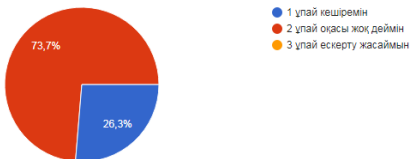
17. Өз ойыңызша сіз қандай адамсыз?

19 ответов

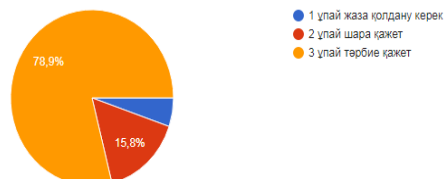
18. Егер сіз танысыңызбен есікке соқтығысып, ол сізден кешірім сұраса, сіз не істер едіңіз?

19 ответов

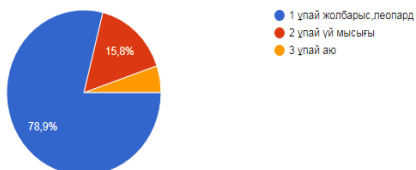
19. Егер газетте жастар арасындағы бұзақылық туралы мақала болса, сіздің көзқарасыңыз қандай?

19 ответов

20. Егер дүниеге қайта келсеңіз қандай жануар болып келуді қалайсыз?

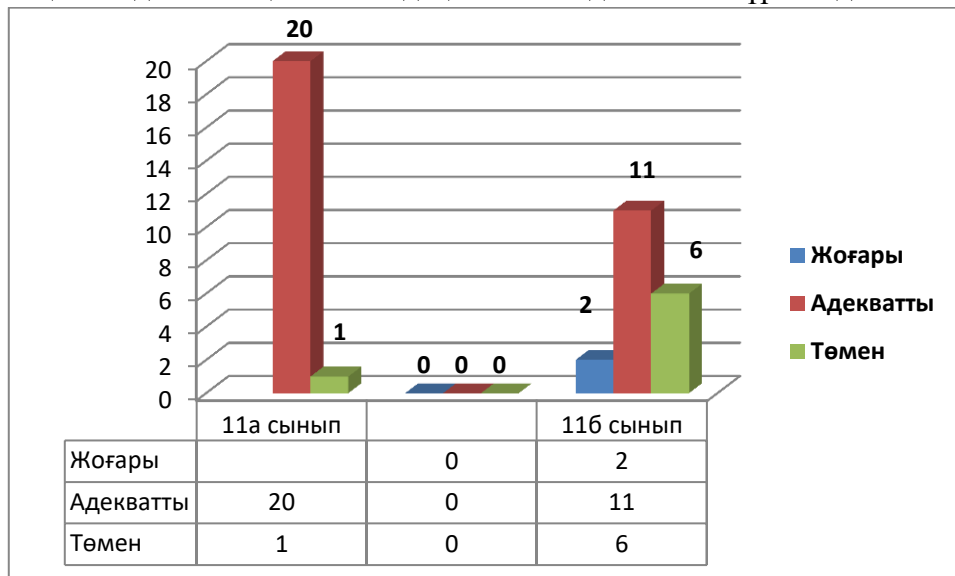
19 ответов

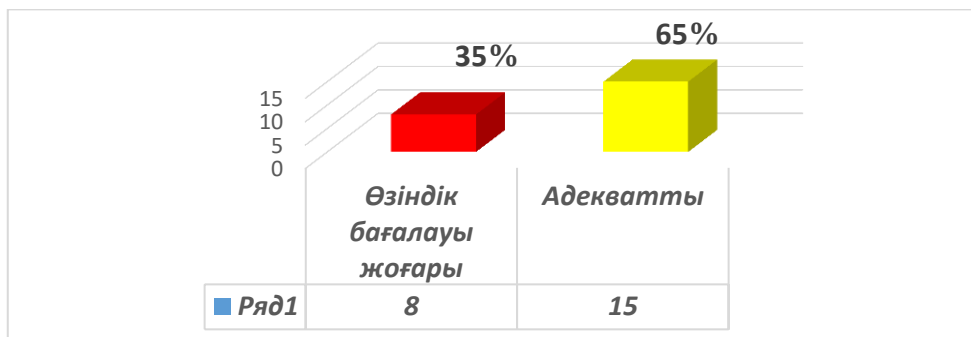
Қорытынды.

Сауалнамаға қатысқан педагогтардың ішінде 74%-ында біршама агрессивтілік байқалса, 26% -ында агрессивтілік мүлдем байқалмайды. Яғни өз ісіне деген сенімділік жоғары. Еңбексүйгіш тұлға екендігі көрініс тапты.

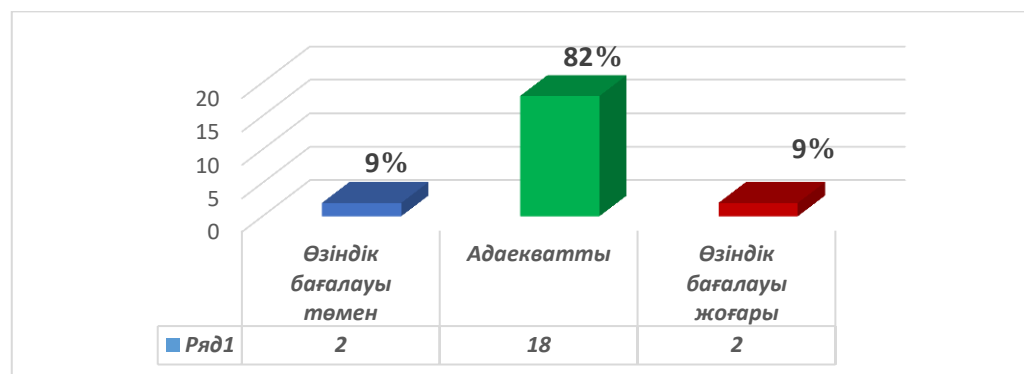
13. 9 - 11 сынып оқушыларының өзіндік бағалауларын анықтау, адекватты бағалауды қалыптастыру мақсатында «Мен қай баспалдақтамын?» әдістемесі жүргізілді. Нәтижесі:

9а сынып

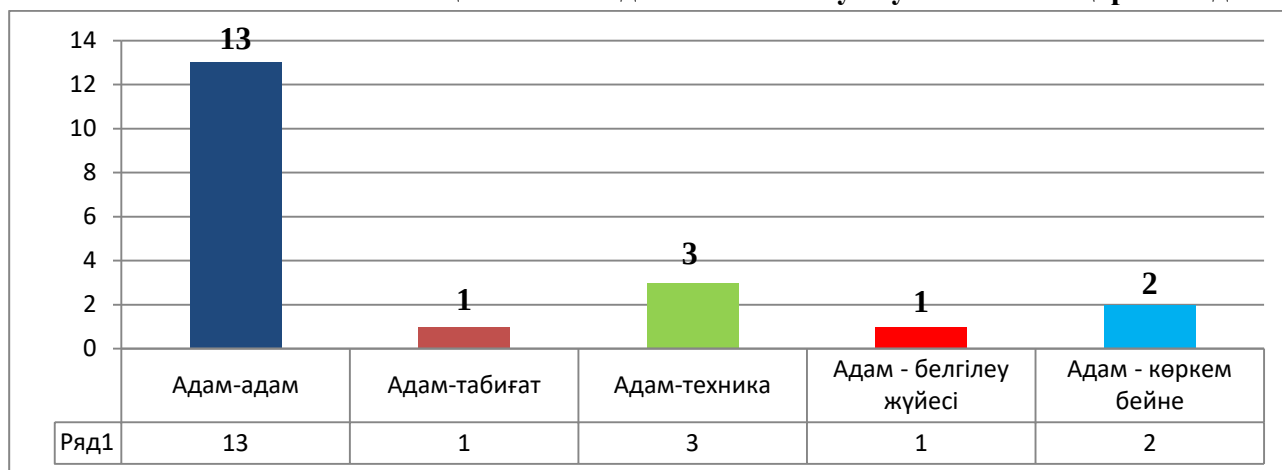

9б сынып

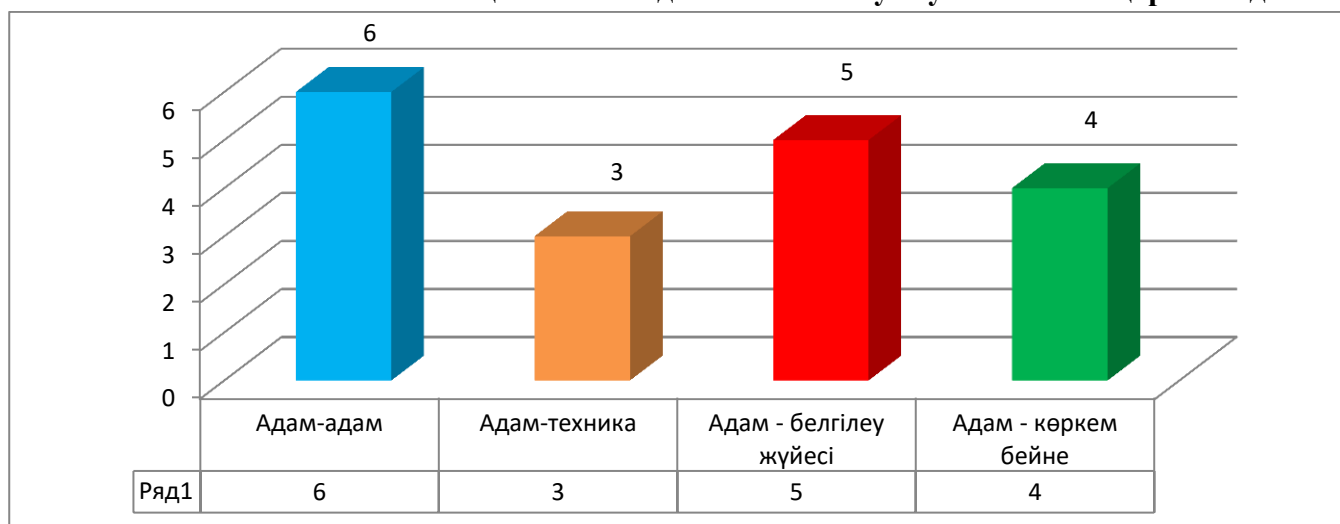

Кеңес беру: Оқушыларға адекватты бағалауды қалыптастыру үшін өзіне деген сенімділікті арттыру кеңестері берілді.

14. 9а сынып Е.А.Климовтың «Жекелеп диагностикалау сауалнамасы» қорытындысы

9б сынып Е.А.Климовтың «Жекелеп диагностикалау сауалнамасы» қорытындысы

Жүргізілген диагностикалық жұмыстардың нәтижесіне сүйене отырып, оқушылардың қай бағытқа бейім екендігі және қандай салаға, қайсы пәнге аса қызығушылық байқататыны қорытындыланып, шығарылды. Осы жұмыс нәтижесі бойынша оқушылармен психологиялық бағыт – бағдар беру жұмыстары жүргізіліп, хаттамасы толтырылды.

2.Психологиялық қызметтің түзету - дамыту бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Социометрия әдісінің қорытындысы бойынша сыныптың ұйымшылдық деңгейін арттыру мақсатында 7 сынып оқушыларымен «Нұрлы жүрек» тренинг сабағы жүргізілді. Топ бір-біріне әр оқушының бойындағы, мінезіндегі жағымды және жағымсыз тұстарын айта отырып, сол кемшіліктерді жоюға келісті. Тренинг соңында жылы тілектерін білдірді.

2. 9 сынып оқушылармен «Біз сыбайлас жемқорлыққа қарсымыз» тақырыбында тәрбие сағатын өтті. Мақсаты: «Сыбайлас-жемқорлық» деген ұғымды түсіндіріп, пайда болу жағдайлары жайлы түсінік қалыптастыру. Өз көзқарастарын білдіріп, дүниетанымдарын кеңейту. Өз ойларын еркін жеткізе білу қабілеттерін дамыту. Өз мемлекетіне жауапкершілікпен қарау және әділдікке тәрбиелеу. Патриоттық тәрбие қалыптастыру.

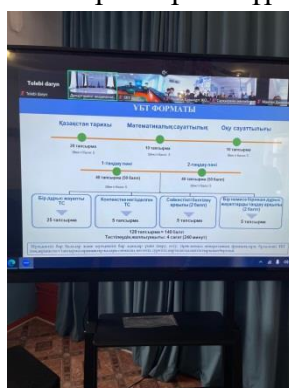

Мектебімізде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуды насихаттайтын «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылған. Клуб сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім; сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық; мәдени-көпшілік іс-шаралар өткізу бағытында жұмыстарды атқаратындығы оқушыларға таныстырылды.

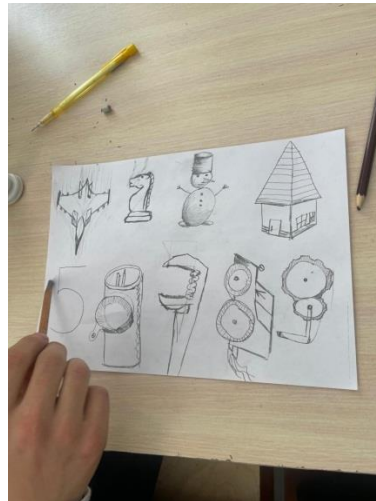
«Жемқорлық – ғасыр дерті» атты сурет иллюстрациясы ұйымдастырылып, оқушылар сурет арқылы өз ойларын жеткізді.

3. Желтоқсан айында кәсіби бағдарлау жұмысы бойынша М.Әуезов атындағы ОҚМУ - нің тыныс – тіршілігімен таныстыру мақсатында ZOOM платформасында 11 сынып оқушыларымен конференция ұйымдастырылды. Конференция барысында оқушылар университет декандарына өз тараптарын сұрақтар қойып, жауаптарын алды.

4. Мектеп оқушыларының танымдық процестерін анықтау (зейін, логикалық ойлау, есте сақтау) дарындылық деңгейлерін анықтау мақсатында орта буын 7 - 8 сынып оқушыларының танымдық үрдістерінің даму деңгейлері диагностикаланды. Зерттеу нәтижесінде оқушылардың зейін процесі, ақыл-ой, логикалық ойлауы, өзіндік бағалауы тренинг, тест жұмыстары арқылы анықталды.

5. Әр сыныппен жүргізілген диагностика қорытындысы бойынша психологиялық түзету – дамыту, ағарту жұмыстары жүргізілді. Олимпиадаға қатысатын оқушыларымен өз ойларын еркін жеткізіп, босаңсу, катаюдан арылу мақсатында арттерапия, құм терапиясы ұйымдастырылды. Құм терапиясы арқылы өз ойларын саусақ моторикасы арқылы бейнеледі

3. Психологиялық ағарту (профилактика) бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Емтихан тапсыруға психологиялық даярлық

1. Мектеп бітіруші 11 сынып оқушыларының мемлекеттік емтиханда және ҰБТ өтуде сапалық көрсеткіштеріне әсер ететін жағымсыз факторларды алдын алуға бағытталған кешенді бағдарлама бойынша жұмыс жасалды.

Бағдарламаның мақсаты: Түлектердің жағымды психоэмоционалды күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру.

Бағдарламаның міндеттері:

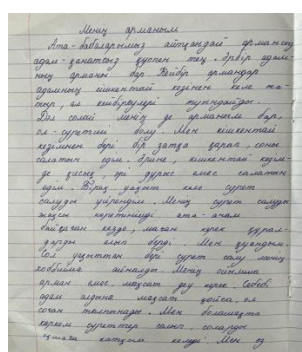
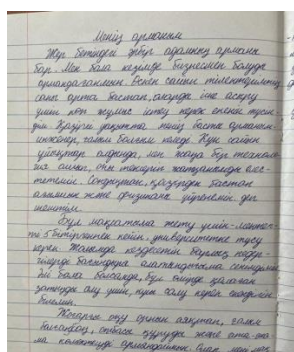
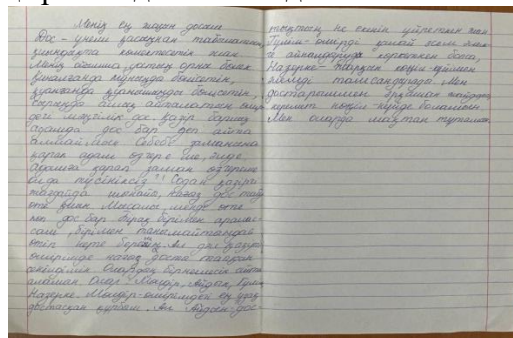
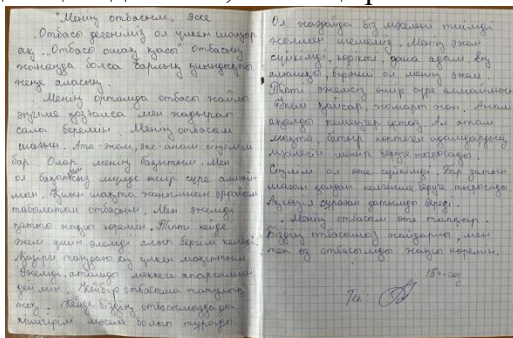
1. Стреске қарсы тұруын арттыру
2. Сенімді мінез – құлық дағдысын қалыптастыру
3. Эмоциялық ерік сферасын дамыту
4. Эмпатия сезімін дамыту, өзіне көңіл бөлу және айналасындағыларға сенім білдіру
5. Ішкі резервтерді тірек етіп, өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту
6. Іс-әрекетін талдауда өз жауапкершілігін сезінуге көмектесу

Бағдарлама 5 кезеңнен тұрды:

1. Емтиханға қалай жақсы дайындалуға болады?
2. Емтихандағы мінез – құлық

3. Жүйелік – психологиялық күштенуден, қатаюдан арылу
4. Стресстен қалай арылуға болады?
5. Эмоция және мінез – құлық

2. Жасөспірімдермен психологиялық алдын алу мен ағарту мақсатында «Менің отбасым!», «Менің ең жақын досым!», «Менің арным!» тақырыбында эссе жазды.

3. Мектеп бітіруші 11 сынып оқушыларының мемлекеттік емтиханда және ҰБТ өтуде сапалық көрсеткіштеріне әсер ететін жағымсыз факторларды алдын алуға бағытталған кешенді бағдарлама бойынша жұмыс жасалды.

Бағдарламаның мақсаты: Түлектердің жағымды психоэмоционалды күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру.

Эмоция және мінез – құлық тақырыбы бойынша «Өз жұлдызыңды тап» жаттығуы жүргізілді.

Мақсаты: босансу мүмкіндігін алу, мақсатқа жетудегі үміт пен сенімділікті ояту.

Сабақтар толығымен өтіліп бітті.

4. Психологиялық кеңес беру (консультация) бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Қыркүйек - қазан айында жаңадан қабылданған 7 сынып оқушысының мектепке бейімделуінің қалай жүріп жатқандығын білуге келген ата-аналарға арнайы кеңестер берілді. 7 сынып оқушыларымен жүргізілген диагностикалық жұмыстардың нәтижесімен, мектепке деген қатынасының деңгейімен танысты.
2. Өтпелі кезеңде жүрген оқушылардың жеке кеңеске көптеп келгендігін байқауға болады. Кеңес барысында оқушылар өз ойларын ашық айта білді. Өз бойындағы мазалаған сұрақтардың жауаптарын алып, оқушыларға көптеген мысалдар келтіріліп, кеңестер берілді.
3. Мектептегі жас маманның ұжымға, оқушыларға бейімделуі үшін, дұрыс қарым – қатынас орната білу үшін қажетті «Жас маманға 10 ереже» жадынамасы таратылып, кеңес берілді, хаттамасы түзілді.
4. Жоғарғы сынып мамандық таңдау бойынша кеңес беру жұмыстары жыл басынан бастап жүргізілді. «Емтиханға қалай жақсы дайындалуға болады?», «Емтихандағы мінез-құлық», «Жүйкелік - психологиялық күштенуден, қатаюдан арылу», «Стресстен қалай арылуға болады?» тақырыптар аясында жылдық жоспарға сай мини - лекциялар оқылып, кеңес

берілді. Оқушылардың бойына сенімділікті арттыру үшін әрбір оқушыға жадынама таратылды.

5. 9-11 сынып оқушыларына арналған «Менің қабілеттерім» тақырыбында оқушылардың танымдық үрдістерін дамытуға арналған кеңестер берілді. Кеңес барысында мектеп оқушылары есте сақтау қабілетін жақсартуға және ойлау қабілетін дамытуға арналған жаттығулар мен тәсілдер берілді.
Оқушыларға дене шынықтыру, миға жүктеу, тәтті ұйқы, күйзелістің алдын алу, есте сақтаудың дұрыс жолы, қайталаңыз, өзіңізді тексеру үшін, еске түсіру, ұмыту да керек, дұрыс тамақтаныңыз сияқты жаттығулар берілді, ал оқушылар белсенділігін танытып, айтылған жаттығулар мен әдістерді қолдануға асықты.
6. Сынақ кезінде оқушылардағы стрессті алдын алу мақсатында ата-аналар бойындағы стрессті жеңуге ұсыныстар беру мақсатында 9-11 сынып оқушыларының ата-аналарына «Стресстен қалай арылуға болады?» тақырыбында кеңес берілді. Кеңес беру барысында ата-аналар балаларының сынақ тапсыру кезіндегі уайым мен қобалжу сезімдерінің жоғары деңгейде болатындығы, ата-аналар бойында стресстік қалып басымдылықта болатындығы ескертілді. Ата-ана өз эмоцияларын қолда ұстай алмаған жағдайда бұл қобалжу балаларына беріліп, сынақ нәтижесіне теріс әсер етуі мүмкін екендігі сыни уақытта балаларына сенім арту қажеттілігі туралы кеңес беріліп, жадынама таратылды.
7. 2024 - 2025 оқу жылында жыл бойы мұғалімдердің, ата-аналардың, оқушылардың жеке сұраныстары бойынша жұмыстар жүргізіліп, кеңестер берілді.
8. Жоспарға сай балаларға *есте сақтау қабілетін жақсарту үшін* мынадай тағамдармен ағзаны қоректендіру ұсынылды: - сәбіз мидың зат алмасуын жақсарту арқылы, кез-келген нәрсені жаттаған кезде жақсы көмектеседі, ананас – көлемді мәтінді есте сақтау үшін, асқабақ шемішкелерінің құрамында цинк бар, мидің жылдамдығын ұлғайтып, есте сақтауды жақсартады. Ал *зейінді бір жерде жинақтау үшін* креветка – зейіннің әлсізденуіне жол бермейді, себебі миды маңызды май қышқылдарымен қамтамасыз етеді, пияз – мидың мөлшерден тыс шаршауда және психикалық шаршаған кезде көмектеседі.

Сонымен қатар ата-аналарға да кеңестер ұсынылды.

- Балаңызға түсінушілікпен қарап, жақын болуға, сөйлесуге тырысыңыз, сынамаңыз, ұрыспаңыз.
- Балаңызды ешкімнің баласымен салыстырмай, мақтап, оның өзіне деген сенімділігін арттырыңыз.
- ҰБТ алдында балаңыз толымды демалу үшін жағымды жағдай жасаңыз, өйткені ол жақсы ұйықтап, демалуы қажет.
- ҰБТ-дан кейін балаңызды сынға алмаңыз және ашу танытпаңыз деп ата-аналарға ата-аналар жиналысында айтылып, баяндама оқылды.

5. Әлеуметтік – диспечерлік бағыттағы жұмыстар:

«БЕС ТЕРЕК» жоба концепциясы бойынша, жастар мен жасөспірімдер арасындағы деструктивті және аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу үшін білім беру ұйымдарына қарасты бес маман бірлесіп, яғни мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, сынып жетекшісі, әлеуметтік педагог, педагог-психолог және мектеп инспекторы белгілі бір алгоритммен жұмыс жасалынды.

Осы мамандардың бірлескен жұмыстары нәтижесінде кез келген оқушы өзінің қауіпсіздікте және психологиялық әлеуметтік тұрғыдан қанағаттанарлықтай сезініп деструктивті және аутодеструктивті әрекетке бару ықтималы төмендейді.

Жобаның мақсаты: жастар мен жасөспірімдер арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу.

1. Мектеп инспекторынан Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп - интернатының кәмелетке толмаған оқушылары Төлеби ауданыдық полиция бөлімінде профилактикалық есепте тіркелмегендігін растайтын жазбаша хат алынды.
2. Педагог – психологтың жиынтық кестесі түзілді:

Қорытынды кесте бойынша:

Қауіптің **жасыл** деңгейі: бір оқушы 1 маманда тіркеуде – 107 оқушы

Қауіптің **сары** деңгейі: бір оқушы 2-3 маманда тіркеуде – 22 оқушы

Қауіптің **қызыл** деңгейі: бір оқушы 4 маманда тіркеуде - жоқ

Көпбалалы отбасы – 109 оқушы

Жартылай жетім оқушылар – 11 оқушы

Толық емес отбасы – 9 оқушы

3. Сынып жетекшілерінен өз сыныптары бойынша оқушының үлгерімі, тәртібі, әлеуметтік желілердегі парақшаларының атаулары бойынша толық мәліметтер алынды, кестесі түзілді.

4. Мектеп мейірбикесінен «Д» есепте тұратын оқушылар тізімі алынды.

Қорытынды

Жоспарға сай оқушылармен, ата-аналармен, педагогтармен психодиагностика, психологиялық кеңес беру, жеке және топтық түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді.

Педагог – психолог:

Э.Б.Керимкулова